

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/276>

Jautājums	Kāds ir priekšvārda <i>Dzintars</i> iniciālis – Dz. vai D. ?
Atbilde	Vārda <i>Dzintars</i> iniciālis ir Dz. Termina <i>iniciālis</i> sākotnējā nozīme ir saistīta ar rakstīto tekstu pirmā burtu izcēlumu. Iniciālis – 1. 'vārda, uzvārda pirmais burts'. Piemēram, <i>parakstīties ar iniciāļiem</i>; 2. 'lielāks (parasti arī izgreznots vai zīmējumā ietverts) vārda pirmais burts (teksta vai tā daļas sākumā)'. Piemēram, <i>citā krāsā iespiests iniciālis</i>. Cilme: no latīņu <i>initialis</i> 'sākotnējs'. Ja vārds vai uzvārds latviešu valodā sākas ar līdzskaņu burtkopu jeb digrafu <i>dz</i> vai <i>dž</i>, tad tradicionāli iniciālī ir pieņemts lietot atbilstošo burtkopu, piemēram, <i>Dzintra</i> – Dz., <i>Dzidra</i> – Dz., <i>Dzintars</i> – Dz., <i>Dzenītis</i> – Dz., <i>Dzilna</i> – Dz., <i>Džohars</i> – Dž. Tāda lietojuma prakse ir nostiprinājusies tāpēc, ka šie līdzskaņi apzīmē vienu skaņu. Rakstītie teksti liecina, ka iniciālī, pēc XIX gadsimta vācu tradīcijas, reizēm tika atstāti vēl daži līdzskaņu burti (parasti līdz patskaņa burtam), piemēram, <i>Fricis Bārda</i> – <i>Fr. Bārda</i>, <i>Krišjānis Barons</i> – <i>Kr. Barons</i>. Mūdienu rakstībā tāda prakse nebūtu atbalstāma.
Avoti	Latviešu literārās valodas vārdnīca Mūdienu latviešu valodas vārdnīca

